หัวข้อการค้นคว้าอิสระ ปัจจัยด้านกระบวนการและการบริหารจัดการงบประมาณที่มีผลต่อ

ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของกองทัพอากาศไทย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวณัฐกฤตา วงษ์พระจันทร์

วิชาเอก การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร นิลาภรณ์กุล, ปร.ด.

ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยด้านกระบวนการและการบริหารจัดการงบประมาณที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของกองทัพอากาศไทยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ปัจจัยด้านกระบวนการงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ เบิกจ่ายงบประมาณประจำปี 2) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และ 3) เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ เบิกจ่ายงบประมาณประจำปี

กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่กองทัพอากาศไทย 155 คน ประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงานด้าน งบประมาณ การเงิน และด้านจัดหา การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความน่าเชื่อถือ ส่วนเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ เชิงอนุมานเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สัม ประสิทธิสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่าย งบประมาณในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านกระบวนการงบประมาณ พบว่าขั้นตอนการวางแผนขอตั้งงบประมาณ และการบริหารงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณพบว่า ด้านบุคลากร และ ค่านิยมร่วมส่งผลต่อประสิทธิภาพการ เบิกจ่ายงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยความสำเร็จเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ เบิกจ่ายงบประมาณสรุปจากผลการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกัน เช่น ระบบ การปฏิบัติงานที่ดี และค่านิยมร่วม ขณะที่ปัญหามาจากการขาดฐานข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน และการพัฒนา ทักษะของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นมีการสร้างฐานข้อมูลร่วมกันและเพิ่มการอบรมเจ้าหน้าที่ให้ ต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อม

คำสำคัญ: กระบวนการงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ กองทัพอากาศไทย

Independent Study Title Factors of Budgeting Process and Budget

Management that Influence the Efficiency of the Royal Thai Air Force Annual Budget

Disbursement

Name - Surname Miss Nutkrita Wongprajan

Major Subject Accounting

Independent Study Advisor Assistant Professor Napaporn Nilaphornkul, Ph.D.

Academic Year 2021

ABSTRACT

This independent study of the factors of budgeting process and budget management that influence the efficiency of the Royal Thai Air Force (RTAF) annual budget disbursement aimed to: 1) study the factors of budgeting process and budget management that affect the efficiency of annual budget disbursement, 2) to study success and obstacle factors that impact on the annual budget disbursement efficiency and 3) to suggest improvement guidelines to increase the efficiency of the annual budget disbursement.

The sample group included 155 military officers, consisting of the officers from the budgeting section, finance section and procurement section. The study employed both quantitative and qualitative research. The data collation tool for the quantitative method was a questionnaire, which passed content validity and reliability testing. The data collection tool for the qualitative method was a series of semi-structured interviews. The data analysis tools were descriptive statistics as percentage, mean and standard deviation; and inferential statistics for hypothesis testing as one-way analysis of variance, Pearson's correlation analysis and multiple regression analysis.

The study results showed that the respondents rated the overall efficiency of the budget disbursement at the highest level. The results of personal factor analysis revealed that age difference impacted on the efficiency of budget disbursement at a statistically significant level of .05. For budgeting process analysis, the results showed that the stage of planning in the budgeting process and budget management impacted on the efficiency of budget disbursement at statistically significant levels of .05 and .01, respectively. Regarding budget management, the results revealed that the aspects of personnel and common values affected the efficiency of budget disbursement at a statistically significant level of .05. The success factors for optimizing the budget disbursement were summarized from the corresponding results of both quantitative and qualitative analysis,

namely the presence of a good operating system and common values. Conversely, the barriers to success were the lack of shared databases and continuous training for officers to keep up with changes in circumstances.

Keywords: budget process, budget Management, annual budget disbursement, Royal Thai Air Force

